

Christ

THE MYSTERY OF GOD



**God's Message of
Forgiveness & Reconciliation**

Randolph Dunn

Kristo - Siri ya Mungu

Na Randolph Dunn

Sura ya 1.

Siku ya mwisho ya uumbaji kama ilivyoandikwa katika Mwanzo 1:26-27 ni “Mungu akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu; wakatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na nchi yote pia, na kila chenye kutambaa kitambaacho juu ya nchi. Kwa hiyo, Mungu akaumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimwumba; mwanamume na mwanamke aliwaumba.”

Maoni ya Mkusanyaji:Uumbaji huu ulikuwa tofauti na uumbaji wake mwingine wote kwani mwanadamu aliumbwa kwa sura ya Mungu, kwa mfano wake. Mwanadamu sio nakala halisi ya Mungu. Mwanadamu aliumbwa mwili na damu wakati Mungu ni roho. Maliza Maoni.

Mungu aliwaweka Adamu na Hawa katikati ya viumbe vyake vilivyosalia ili kutawala na kuwa na mamlaka juu yake. Alimwambia Adamu afanye kazi na aitunze. “BWANA Mungu akamwagiza huyo mtu, akisema, Matunda ya mti wo wote wa bustani unaweza kula; lakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana ukila matunda ya mti huo utakufa hakika.’ (Mwanzo 2:16-17) Wakati huo huo, mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile.

Maoni:Mungu alimpa mwanadamu uwezo wa kuchagua.

Ibilisi alichukua umbo la nyoka ili kumjaribu Hawa. “Mwanamke alipoona ya kuwa matunda ya mti huo ni mazuri kwa chakula, yanapendeza machoni, na ya kutamanika kwa hekima, basi alitwaa matunda yake akala. Pia akampa mume wake aliyekuwa pamoja naye, naye akala.” (Mwanzo 3:6).

Mwanadamu huyo alisikiliza uwongo wa Shetani akichagua tamaa badala ya utii na hivyo akaacha kuwa mtu mwadilifu na kuvunja uhusiano wa karibu aliokuwa nao pamoja na Mungu, muumba wake.

Lakini kutotii kuna matokeo na, katika hali zingine, dhambi inaweza isionekane hadi hukumu wakati mtu anapomkabili Mungu. Katika kesi hii, matokeo yalikuwa mara moja. Waliondolewa peponi hadi nchi ya taabu na maumivu. Mungu akamwambia nyoka, “ ‘Kwa sababu umefanya hivyo, umelaaniwa wewe kuliko wanyama wote wa kufugwa na wanyama wote wa mwituni! Utatambaa kwa tumbo lako na utakula mavumbi siku zote za maisha yako. Nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; yeye atakuponda kichwa, na wewe utampiga kisigino.’

Lakini Mungu alikuwa na mpango wa kumrejeshwa mwanadamu katika hali ya awali na uhusiano na YEYE.

Maoni:Kwa dhambi hii, wote wawili Adamu na Hawa walitenganishwa na Mungu na walihitaji kuunganishwa tena Naye. Upatanisho huu ungehitaji dhabihu kamilifu kwa ajili ya dhambi yao ya kutotii. Dhabihu hiyo kamilifu inaonekana inarejelea Mungu kuwa mwanadamu kuwa dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zao na wengine wote wanaokuja.

Nuhu“Kwa imani Nuhu, alipoonywa juu ya mambo ambayo bado hayajaonekana, kwa woga mtakatifu alijenga safina ili kuokoa jamaa yake. Kwa imani yake aliuhukumu ulimwengu, akawa mrithi wa haki ile ipatikanayo kwa imani.”(Waebrania 11:7).

Mungu alimwambia Nuhu alichopaswa kufanya ili kuwaokoa watu waadilifu wasiangamie katika gharika iliyokuwa karibu. Bila shaka maagizo haya yalionekana kuwa ya kawaida lakini yalikuwa wazi sana. Huenda Noa hata alitilia shaka jinsi mashua iliyotengenezwa kwa mbao za aina moja tu kwa urefu kamili, upana na juu ikiwa na dirisha na mlango mmoja tu ingeweza kumwokoza yeye na familia yake. Hata hivyo, alianza kujenga mara moja akiwaonya wengine juu ya matokeo ya maisha yao ya uasi na dhambi. Baada ya safina kukamilika Nuhu na familia yake waliingia ndani ya safina na Mungu akawafanya wanyama waliopumua hewa waingie ndani ya safina. Baada ya Mungu kufunga mlango, alifungua chemchemi za vilindi vya maji na madirisha ya mbinguni ili kuijaza dunia. Baada ya siku na miezi, maji yalipungua. Kisha Noa, familia yake, na wanyama wakatoka katika safina.

Noa akajenga madhabahu mara moja, akatoa dhabihu, na kumwabudu Mungu.

Maoni ya Mkusanyaji:Katika sura sita tu za kitabu cha kwanza cha Biblia tumeona hali tatu ambapo watu waliasi amri za Mungu, wakiziweka badala ya tamaa zao wenyewe; mtu aliasi kwa sababu ilikuwa ya kupendeza kwa macho na kitu cha kutamaniwa ili kuwafanya wenye hekima, mtu aliasi kwa kutoa sadaka, tendo la ibada, lisilompendeza Mungu na kundi moja likaasi kwani mawazo na nia ya akili zao ni mbaya daima. Mungu hakupendezwa na kila jambo, akihukumu matendo yao kinyume na kipimo chake, kinyume na Neno Lake. Mungu mwadilifu, muumba wao, aliweka matokeo ambayo Yeye aliyaona kuwa yanafaa kwa tendo lao. Maliza Maoni.

Maswali

1. Dhambi hutokea wakati mtu anakubali tamaa zao mbaya?
Kweli ____ Uongo ____
2. Kauli ya Mungu kwa Kaini “ukifanya lililo sawa” inaacha bila shaka Kaini alijua ni aina gani ya Mungu ya kumtolea Mungu alitaka.
Kweli ____ Uongo ____

3. Imani ya Noa kwa Mungu ilionyeshwa na matendo yake.
Kweli ____ Uongo ____
4. Mungu aliruhusu watu ambao hawahifadhi maarifa yake
- a. ____ Kuwa na akili potovu
 - b. ____ Ujazwe na uovu
 - c. ____ Wawe wasingiziaji, jeuri, na kiburi
 - d. ____ Usiwe na imani, usiwe na moyo, na mkatili
 - e. ____ Yote hapo juu
5. Watu wote wa siku za Noa walifanya uamuzi wa kuendelea kuishi maisha maovu.
Kweli ____ Uongo ____

Sura ya 2.

Ahadi ya Mungu.

Tera akamzaa Abram. Baada ya Abrahamu kuwa mtu mzima, Mungu alitoa ahadi kwa Abram. “BWANA akamwambia Abram, Ondoka katika nchi yako, na watu wako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha; nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa na kukubariki; Nitalikuza jina lako, nawe utakuwa baraka. Nitawabariki wakubarikio, na kila akulaaniye nitamlaani; kupitia wewe mataifa yote ya dunia yatabarikiwa.” (Mwanzo 12:1-3) Mungu alibadilisha jina la Abram na kuwa Abrahamu alipoweka agano Lake pamoja naye. Kwa hiyo, Abrahamu aliondoka nyumbani kwake na kwenda Kanaani.

Maoni ya Mkusanyaji: *“Kwa imani alikaa katika nchi ya ahadi kama mgeni katika nchi ya ugeni; aliishi katika hema, kama Isaka na Yakobo, ambao walikuwa warithi pamoja naye wa ahadi ile ile. Kwa maana alikuwa akiutazamia mji wenye misingi, ambao mbuni na mjenzi wake ni Mungu.”* (Waebrania 11:9-10) Inapaswa kuwa wazi kwamba ahadi ya Mungu kwa Abrahamu ilikuwa kwa wanadamu wote badala ya taifa moja kwa kuwa ingekuwa zaidi ya miaka 400 kabla ya Israeli kuwa taifa..**Maliza Maoni.**

Baadaye, Isaka alipokuwa mzee, Mungu alimwamuru Abrahamu amtoe Isaka kama dhabihu ya kuteketezwa. Hili lilikuwa jaribu la imani ya Ibrahimu. Ibrahimu alifikiri kwamba kwa kuwa Mungu alimpa Isaka wakati haiwezekani yeye na Sara kupata mtoto wa kiume basi angeweza kumfufua Isaka kutoka kwa wafu ili kutimiza ahadi yake.

Je, ni nini cha maana sana kuhusu uhusiano huu kati ya Mungu na Ibrahimu? Kwanza kabisa, Mungu anahitaji utii wa uaminifu. Kupitia imani ya Ibrahimu ahadi ya Mungu ya kuandaa njia ya

mwanadamu kupatanishwa Naye ilianzishwa, kidokezo cha fumbo la Mungu. Haingetimizwa hadi miaka mingi baadaye wakati Yesu wa Nazareti, kupitia uaminifu kamili wa utiifu, angejitoe mwenyewe kuwa dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi za wanadamu. Ilikuwa ni kwa njia ya Isaka, mwana wa ahadi, si Ishmaeli mzaliwa wake wa kwanza, kwamba agano lingendelezwa kwani Yesu alikuwa mzao wa Isaka kupitia kwa Daudi.

Ilikuwa ni ahadi ya Mungu kwamba kupitia Abrahamu mataifa yote ya dunia yangebarikiwa. Kwa hivyo, hakuna njia ambayo mwanadamu anaweza kupata upatanisho. Ni ahadi na suala la mtazamo, imani, na utii kwa Yesu, Kristo, Neno Lake, Ujumbe wa Upatanisho. Haipaswi kuwa ya kushangaza sana kwamba Mungu huwabariki waaminifu na watiifu na kutorithi waasi waasi.

Kwa sababu ya matatizo kati ya wachungaji wa Abrahamu na Loti, mpwa wake, Abrahamu alimruhusu Loti achague nchi yake na Abrahamu angechukua eneo lingine. Loti alichagua eneo lililo bora zaidi karibu na jiji la Sodoma. “BWANA akasema, Kwa sababu kilio juu ya Sodoma na Gomora ni kikubwa, na kwa sababu dhambi yao ni nzito sana, nitashuka sasa, nione kama wamefanya kabisa sawasawa na kilio kilichonijia juu yake; na kama sivyo, nitajua.” (Mwanzo 18:20-21).

Kabla ya Mungu kutuma malaika kuharibu Sodoma, alifunua mipango yake kwa Ibrahimu ambaye alimsihi Mungu kuokoa Sodoma kwa sababu ya watu waadilifu wanaoishi huko. Lakini walikuwa wachache sana. Kwa hiyo, malaika wa Mungu katika sura ya wanadamu walitokea jioni wakiingia katika jiji la Sodoma. Lutu alipowaona wageni hao, alisisitiza waingie nyumbani kwake chini ya ulinzi wake.

Mungu alimwita Ibrahimu alipokuwa akiishi Uru wa Wakaldayo aende nchi ya mbali. Hakuwa na mahali pa kuita nyumbani; ahadi tu kwamba wazao wake siku moja watapata nyumba. Wazao wa Abrahamu hatimaye wangepanywa watumwa na Wamisri. Mungu aliwatoa Wana wa Israeli kutoka utumwani kupitia Musa ili waende katika nchi ya urithi wao, nchi ambayo Ibrahimu alikuwa ametangatanga.

Safari ya Wana wa Israeli katika nchi hiyo ya mbali, Misri, ilianza kwa kitendo cha wana wa Yakubu dhidi ya ndugu mdogo, Yusufu, walipomuza kwa kundi la Waishmaeli, wazao wa Ishmaeli, mzaliwa wa kwanza wa Ibrahim. Walimuza kama mtumwa wa kawaida kisha wakamdanganya Yakobo aamini kwamba Yusufu alikuwa ameuawa na mnyama mwitu. Yusufu aliendelea kuwa mwaminifu kwa Mungu na Mungu alimtumia katika mpango wake wa kuunda taifa kubwa kutoka kwa uzao wa Ibrahimu. Taifa hili lingetokea baada ya miaka mingi ya utumwa katika taifa lililoabudu miungu iliyotengenezwa na wanadamu badala ya Mungu Mweza Yote.

Maoni ya Mkusanyaji:Je, watu wanaodai kuwa watu wa Mungu wanamruhusu awatumie kama Yusufu alivyofanya? Maliza Maoni.

Baada ya miaka mia nne huko Misri Musa alizaliwa. Farao aliamuru watoto wote wa Kiebrania wauawe. “Kwa imani wazazi wa Musa wakamficha muda wa miezi mitatu baada ya kuzaliwa kwake, kwa maana waliona yeye si mtoto wa kawaida, wala hawakuigopa amri ya mfalme. (Waebrania 11:23).

Musa alipatikana na binti Farao ambaye alimhurumia. Dada yake Musa akamwita mama yake na “Binti Farao akamwambia, Mchukue mtoto huyu, ukaninyonyeshee, nami nitakulipa. Basi, yule mwanamke akamchukua mtoto na kumnyonyesha. Mtoto alipokua, akampeleka kwa binti Farao, naye akawa mwanawe. Akamwita jina lake Musa, akisema, Nilimtoa majini.” (Kutoka 2:9-10).

Kwa wakati ufaao, mama ya Musa alimpeleka Musa kwa binti ya Farao. “Musa alifundishwa hekima yote ya Wamisri, akawa na uwezo wa kusema na kutenda. Musa alipokuwa na umri wa miaka arobaini, aliamua kuwatembelea Waisraeli wenzake. Aliona mmoja wao akitendewa vibaya na Mmisri, kwa hiyo akaenda kumtetea na kulipiza kisasi kwa kumuua yule Mmisri. Musa alifikiri kwamba watu wake wangetambua kwamba Mungu alikuwa akimtumia yeye kuwaokoa, lakini hawakutambua.” (Matendo 7:22-25).

“Kwa imani Musa alipokuwa mtu mzima, akakataa kuitwa mwana wa binti Farao. Alichagua kuteswa pamoja na watu wa Mungu kuliko kujifurahisha katika dhambi kwa kitambo. Aliona fedheha kwa ajili ya Kristo kuwa ya thamani kuu kuliko hazina za Misri, kwa sababu alikuwa anatazamia kupata tuzo lake. Kwa imani alitoka Misri bila kuogopa hasira ya mfalme; alivumilia kwa sababu alimwona yeye asiyeonekana.”(Waebrania 11:24-27).

Maoni ya Mkusanyaji:Baada ya kufundishwa katika njia zote za Wamisri kwa muda wa miaka arobaini, Mungu alimzoeza Musa kwa miaka mingine arobaini kama mchungaji kabla ya kumwita awaongoze wazao wa Ibrahimu kutoka katika utumwa wa nchi iliyoahidiwa zamani kwa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo. Maliza Maoni.

Kwa sababu ya kukosa imani na utii kwa watumwa hawa wa zamani, ilichukua miaka arobaini kabla ya kuwa tayari kutii na kudai nchi yao ya ahadi. Ijapokuwa nchi hii walipewa kwa neema ya Mungu ilibidi wapigane na maadui wa Mungu ili wakae humo.

Maoni ya Mkusanyaji:Leo wanadamu wako chini ya utumwa wa dhambi. Kwa neema ya Mungu (zawadi ya Mwanawe) tunaweza kuwekwa huru kutoka katika utumwa wa dhambi kwa damu ya Kristo. Inachukua utii na uaminifu endelevu ili sisi kufika Mbinguni, nchi yetu ya ahadi, huku kila mara tukipigana na maadui wa Mungu. Maliza Maoni.

Maoni ya Mkusanyaji:"Nilidhani" inaweza kusababisha lundo la shida. Badala ya kumruhusu Mungu aongoze njia zetu. Maliza Maoni.

Musa, kwa hofu iliyotokana na kitendo chake cha upesi, alimkimbia Farao, akienda nchi ya Midiani. Alijinyenyekeza kama mchungaji kwa muda wa miaka arobaini, na kisha Mungu alikuwa

tayari kwa ajili yake kuwakomboa wazao wa Abrahamu, Isaka, na Yakobo kutoka katika utumwa wa kimwili, ishara ya utumwa wetu wa dhambi. Mungu alimpa Farao na Wamisri nafasi kumi za kuchagua utii badala ya uharibifu. Farao alionekana kutambua uwezo wa Mungu lakini kwa kila nafasi iliyokuwa ikipita, ilikuwa rahisi kwake kukataa. Baada ya kifo cha mzaliwa wake wa kwanza, aliwaambia Waisraeli waondoke. Lakini alibadili mawazo yake na kuwafuata ili kuwarudisha utumwani.

Ilikuwa kwenye Bahari Nyekundu, ambapo Waisraeli walipaswa kufanya uamuzi wa kumtii Mungu au kurudi utumwani. Hapo pia ndipo Farao na jeshi lake walizikwa katika maji ya bahari. Taifa jipya, lililoachiliwa kutoka utumwani, lilizuka upande mwingine.

Maoni ya Mkusanyaji:Kwenye Bahari ya Shamu Farao alifikiri angeweza kuliongoza jeshi lake kupita baharini kama Musa alivyofanya. Hii pia ni kama kukimbia kwetu kutoka kwa dhambi. Katika msalaba wa Kristo, ni lazima tufanye uamuzi kama tunataka kumzika bwana wetu mwenye dhambi katika maji ya ubatizo ili kuinuka kama kiumbe kipya. Paulo alisema katika Warumi 6:3-7 “Au hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake? Basi tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti yake, ili kama vile Kristo alivyofufuka katika wafu kwa njia ya utukufu wa Baba, sisi nasi tupate kuishi maisha mapya. Ikiwa tumeunganika naye namna hii katika kifo chake, bila shaka tutaunganishwa naye katika ufufuo wake. Kwa maana twajua ya kuwa utu wetu wa kale ulisulubishwa pamoja naye, ili mwili wa dhambi ubatilike, tusiwe watumwa wa dhambi tena; kwa maana mtu aliyekufa amewekwa huru mbali na dhambi. Maliza Maoni.

Waisraeli hawakuingia Kanaani, nchi yao ya ahadi, mara moja kwa kuwa imani yao ilikuwa dhaifu. Waliikataa ripoti ya Yoshua na Kalebu waliomtumaini Mungu. Kwa hiyo, Waisraeli walitangatanga jangwani, karibu na nchi yao ya ahadi, kwa muda wa miaka arobaini, bila kuingia katika Nchi ya Ahadi. Haikuwa mpaka wanaume wote zaidi ya ishirini walipokufa (isipokuwa Yoshua na Kalebu) ndipo wangeruhusiwa kuingia katika Nchi ya Ahadi. Mungu alimkataza Musa kuingia au kuwaongoza Israeli kuingia Kanaani. Badala yake, ni Yoshua, msaidizi mwaminifu wa Musa aliyechaguliwa kuwaongoza. Mara tu walipoweka imani yao kwa Mungu na kumtii, waliruhusiwa kuingia Nchi yao ya Ahadi.

Maoni ya Mkusanyaji:Wakati tunatangatanga hapa duniani, lazima pia tuwe watiifu kwa Mungu kwa uaminifu ili kupatanishwa na kuweza kuingia katika Nchi yetu ya Ahadi ya Mbinguni. Ni wangapi kama Farao walifikiri wangeweza kuendelea na safari yao bila Mungu? Maliza Maoni.

Mungu alifanya miujiza mingi ya baraka juu ya Waisraeli, mtu mashuhuri zaidi, maelfu ya watumwa waliokuwa wakiongoza kuelekea nchi iliyoahidiwa miaka iliyopita kwa Abrahamu.

Miezi mitatu baada ya wao kuondoka Misri na karibu miaka mia nne baada ya ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu Waisraeli walipiga kambi Sinai. Hapa Mungu alionekana na kumpa Musa amri zake. “Bwana akamwambia Musa, Njoo huku juu mlimani kwangu, ukae hapa, nami nitakupa mbao za mawe, pamoja na torati na amri, nilizoziandika kwa mafundisho yao.” (Kutoka 24:12). Tunazitaja kama Amri Kumi na zimeorodheshwa hapa chini.

- *“Usiwe na miungu mingine ila mimi.*
- *“Usijifanyie sanamu ya kuchonga, wala mfano wa kitu cho chote kilicho juu mbinguni, wala kilicho chini duniani, wala kilicho majini chini ya nchi. Usivisujudie wala usivisujudie; kwa maana mimi, Bwana, Mungu wako, ni Mungu mwenye wivu, nawapatiliza wana dhambi ya baba zao, hata kizazi cha tatu na cha nne cha wanachukiao, lakini nawapenda vizazi elfu wanipendao na kuzishika amri zangu.*
- *“Usilitaje bure jina la BWANA, Mungu wako, maana BWANA hatamhesabia kuwa hana hatia mtu alitajaye jina lake bure.*
- *“Ikumbuke siku ya Sabato kwa kuitakasa. Siku sita fanya kazi na kufanya mambo yako yote, lakini siku ya saba ni Sabato ya Bwana, Mungu wako. Siku hiyo usifanye kazi yo yote, wewe, wala mwana wako, wala binti yako, wala mtumwa wako wala mjakazi wako, wala mnyama wako wa kufugwa, wala mgeni aliye ndani ya malango yako. Maana kwa siku sita BWANA alifanya mbingu na nchi, na bahari, na vyote vilivyomo, akastarehe siku ya saba. Kwa hiyo, BWANA akaibarikia siku ya Sabato na kuitakasa.*
- *“Waheshimu baba yako na mama yako, ili upate kuishi siku nyingi katika nchi ambayo Yehova Mungu wako anakupa.*
- *“Usiue.*
- *“Usizini.*
- *“Usiibe.*
- *“Usitoe ushahidi wa uongo dhidi ya jirani yako.*
- *“Usiitamani nyumba ya jirani yako. Usiitamani mke wa jirani yako, wala mtumwa wake, wala mjakazi wake, ng’ombe wake, wala punda wake, wala kitu chochote alichacho jirani yako. (Kutoka 20:3-17).*

Maoni ya Mkusanyaji: juu ya "Mkataba":

Soma amri tena na utambue kwamba ni sheria, kanuni, kanuni, mambo ya kufanya, na mambo yasiyostahili kufanywa. Je, umepata kauli yoyote ya msamaha au imani? HAPANA! Agano hili lilikusudiwa kumleta mwanadamu kwa Kristo na kuwafanya watambue dhambi. Nafasi yake ingechukuliwa na agano jipya linalosamehe uovu.

Lakini Mungu aliwalaumu watu na kusema: “Wakati unakuja, asema BWANA, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda. Halitakuwa kama agano nililofanya na

baba zao nilipowashika mkono ili kuwatoa Misri, kwa sababu hawakushikamana na agano langu, nami nikawaacha, asema BWANA. Hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya Israeli baada ya wakati huo, asema Bwana. Nitaweka sheria zangu katika nia zao na kuziandika katika mioyo yao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Hakuna mtu atakayemfundisha jirani yake tena, wala mtu na ndugu yake, akisema, Mjue Bwana; kwa maana nitausamehe uovu wao, wala sitazikumbuka dhambi zao tena.” “Kwa kuliita agano hili ‘mpya,’ amelifanya lile la kwanza kuwa kuukuu; na kile ambacho kimepitwa na wakati na kuzeeka kitatoweka hivi karibuni.” (Waebrania 8:8-13).

Yesu alipokuja, alihubiri ujumbe wa toba, ujumbe wa neema ya Mungu na wa imani, upendo, na upatanisho. Kazi yake ilikuwa “kufanya mapenzi yake aliyenipeleka na kuimaliza kazi yake.” (Yohana 4:34).

Yesu alifungua njia ya kupata msamaha wa dhambi kwa kutoa uhai wake kwa hiari kuwa dhabihu pekee ya upatanisho kwa ajili ya dhambi ZETU, kwa wote wanaomwamini na ambao “waliitii kwa moyo wote namna ya mafundisho ambayo mlikabidhiwa.” (Warumi 6:17).

“Lakini Maandiko yanasema kwamba ulimwengu wote umekuwa mfungwa wa dhambi, ili kile kilichoahidiwa, kwa imani katika Yesu Kristo, wapewe wale wanaoamini. Kabla ya imani hii kuja, tulikuwa tumefungwa kwa sheria, tumefungwa mpaka imani ifunuliwe. Kwa hiyo, sheria iliwekwa ili kutuongoza kwa Kristo ili tuhesabiwe haki kwa imani. Sasa kwa kuwa imani imekuja, hatuko tena chini ya usimamizi wa sheria.”(Wagalatia 3:22-25).

“Na ninyi mlipokuwa mmekufa kwa sababu ya makosa yenu na kutokutahiriwa kwa mwili wenu, aliwafanya hai pamoja naye, akiisha kuwasamehe makosa yote, akiisha kuifuta ile hati ya sheria iliyokuwa juu yetu, iliyokuwa na uadui kwetu. Naye ameiondoa isiwepo tena, akiisulubisha msalabani.”(Wakolosai 2:13-14).

Upendo na rehema za Mungu zilitoa dhabihu kamilifu ya damu katika Mwanawe. Kifo cha Kristo kilianzisha “agano jipya”, likitoa msamaha wa dhambi na uhuru kutoka kwa dhambi kwa wote wanaotii wito wa toba na utii. (Soma Waebrania 9:16-28).

“Ikiwa mnashika kweli sheria ya kifalme inayopatikana katika Maandiko, ‘Mpende jirani yako kama nafsi yako,’ mnafanya mema. Lakini mkiwa na upendeleo, mwafanya dhambi na kuwahukumiwa na sheria kuwa wavunja sheria. Kwa maana yeyote anayeishika sheria yote lakini akajikwaa katika hatua moja tu, ana hatia ya kuivunja yote. Kwa maana yeye aliyesema, Usizini, alisema pia, Usiue. Ikiwa hukuzini lakini umeua, umekuwa mvunja sheria. Semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa kwa sheria iletayo uhuru, kwa maana hukumu bila huruma itaonyeshwa kwa yeyote ambaye hakuwa na huruma. Rehema hushinda hukumu!”(Yakobo 2:8-13).

Mwisho wa maoni juu ya "Mkataba"

Baada ya kukombolewa kutoka katika utumwa wa Misri na kupokea nchi inayotiririka maziwa na asali, Israeli ilitawaliwa na waamuzi ambao Mungu aliwachagua. Lakini Waisraeli walitaka kuwa kama mataifa yote yaliyowazunguka. Walimkataa Mungu na kutaka mfalme. Kwa hiyo, Mungu akawapa mfalme; Sauli. Alitawala kwa vile watu walivyotaka - kutawala kwa maoni - badala ya kama mtumishi mtiifu wa Mungu. Kwa hiyo, Samweli, kwa mwelekezo wa Mungu, alimtia mafuta Daudi kuwa mfalme, ambaye angemtii. Mara nyingi, Daudi alilazimika kumkimbia Sauli kwa sababu Sauli alikuwa akimwinda kama mhalifu wa kawaida anayetaka kumuua. Hata hivyo, licha ya hayo Daudi alikataa kufanya lolote dhidi ya watiwa-mafuta wa Mungu.

Baada ya kifo cha Sauli, Daudi akawa mfalme. Mungu alisema hivi kumhusu Daudi: “Nimemwona Daudi mwana wa Yese, mtu anayeupendeza moyo wangu; atafanya kila kitu ninachotaka afanye.' Kutoka kwa wazao wa mtu huyu Mungu amewaletea Israeli Mwokozi Yesu, kama alivyoahidi. (Matendo 13:22-23).

Pindi moja wanaume wa Daudi walikuwa miongoni mwa makundi ya mtu tajiri sana aliyeitwa Nabali, na wakiwa huko, walimtendea kwa heshima wakimlinda, bila kuwatesa wachungaji wake au kuchukua chochote alichokuwa nacho. Baadaye Daudi alikuwa karibu, watu wake walikuwa na njaa na walihitaji chakula kwa hiyo Daudi akaomba msaada, lakini Nabali, mwanamume mchafu aliyejulikana kwa matendo yake maovu, alikataa ombi la Daudi kwa ukali na bila heshima. Daudi alikasirika sana, akikusudia kumuua, lakini alitubu, akimruhusu Mungu kutekeleza hukumu yake.

Lakini si kila kitu kilikuwa cha kimungu katika maisha ya Daudi. Badala ya kwenda vitani na jeshi lake, alibaki nyumbani. Huko, alimwona mwanamke mzuri, aliyemtamani, na akatuma mtu ili kukidhi furaha yake ya ngono, akivunja agano lake la ndoa - uzinzi. Kujifunza alikuwa mjamzito naye; Daudi aliamuru kuuawa kwa mume wake ili kuficha dhambi yake. Ya kutisha? Ndiyo! Kumpendeza Mungu? Hapana! Daudi alitamani uradhi wa kimwili na akakubali kishawishi hicho. Aliteseka sana kwa ajili ya dhambi hii. Lakini alipokabiliwa na Nathani, mjumbe kutoka kwa Mungu, alikubali uovu wake, alitubu na kuomba msamaha. Ingawa alisamehewa, bado alipata matokeo ya matendo yake ya dhambi.

Maoni ya Mkusanyaji:Bila shaka mtazamo wa Daudi wa kutoka moyoni, majuto yake, na tamaa ya kusamehewa ili kupatanishwa na Mungu ndiyo sababu Mungu angesema “Nimemwona Daudi, mwana wa Yese, mtu anayeupendeza moyo Wangu, atakayefanya mapenzi Yangu yote.” (Matendo 13:22). Maliza Maoni.

Maoni ya Mkusanyaji:Hii ndio hali ya kila mtu leo. Sote tumefanya dhambi, na tunahitaji mtazamo unaofaa kuelekea dhambi zetu ili kupatanishwa na Mungu. Maliza Maoni

Mungu alimwahidi Daudi kwamba mmoja wa wazao wake angeketi kwenye kiti chake cha enzi milele, akimaanisha Yesu, Kristo, ambaye ufalme wake hautakuwa na mwisho. Ni Kristo ambaye;

bila dhambi, alimtii Mungu kabisa, na kwa hiari alitoa maisha yake kama dhabihu ya upatanisho kwa ajili yetu, hivyo kutimiza ahadi ya Mungu kwa Daudi na Ibrahimu.

Mungu alizungumza moja kwa moja na Adamu, Nuhu, Ibrahimu, Isaka, na Yakobo wakati wa enzi hiyo wengi wanaiita “Enzi ya Mababu.” Wakati wa kuanzishwa kwa taifa la Israeli, Mungu alizungumza na Musa, Yoshua, na kisha waamuzi wao. Samweli alipokuwa mwamuzi, watu waliasi uongozi wa Mungu kwa kudai mfalme. Wakati wa utawala wa wafalme, Mungu alitoa ujumbe Wake kupitia wanadamu tunaowaita “manabii.” Mitume wote walifikisha ujumbe wa Mungu kwa Wana wa Israili lakini si wote waliotoa bishara kuhusu Masihi ajaye. Kwa mamia ya miaka, zaidi ya unabii 50 umeandikwa, na manabii wengi tofauti, ambao wote ulitimizwa katika Yesu.

Unabii mdogo na utimizo wao wa Agano Jipya umeorodheshwa hapa chini.

Malaki 3:1“Jihadhari! Ninamtuma mjumbe wangu, naye ataitayarisha njia mbele yangu. Ndipo ghafla BWANA mnayemtafuta atakuja kwenye Hekalu lake. Yeye ndiye mjumbe wa ahadi mnayemtaka. Jihadharini! Anakuja!” asema BWANA wa majeshi.”

Mathayo 2:1-2“Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethlehemu ya Uyahudi zamani za mfalme Herode, mamajusi kutoka mashariki walifika Yerusalemu, wakauliza, Yuko wapi yeye aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi? Tuliiona nyota yake mashariki, nasi tumekuja kumwabudu.

Mwanzo 49:10“Fimbo ya enzi haitaondoka kwa Yuda, wala gongo la mtawala kati ya miguu yake, hata ushuru umfikilie; na watu watamtii yeye.”

Luka 3:23 - 38Nasaba ya Yesu inafuatilia ukoo wake kurudi nyuma kupitia kwa Daudi hadi kwa Adamu.

Yeremia 23:5Tazama, siku zinakuja, asema BWANA, nitakapomwinulia Daudi Chipukizi la haki, naye atamiliki kama mfalme, na kutenda kwa hekima, naye atafanya hukumu na haki katika nchi.

Mathayo 1:1Hii ni kumbukumbu ya maisha ya Isa, Masihi, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahim.

Isaya 7:13-14 Akasema, Sikieni basi, enyi nyumba ya Daudi, je! ni jambo dogo kwenu kuwachosha wanadamu, hata mkamchosha Mungu wangu pia?

Mathayo 1:18Sasa kuzaliwa kwa Yesu Masihi kulitokea hivi. Mama yake Mariamu alipokuwa ameposwa na Yusufu, kabla hawajaishi pamoja, aligundulika kuwa ana mimba kwa Roho Mtakatifu.

Luka 1:31-33Mamia ya miaka baadaye malaika Gabrieli alimwambia bikira Maria kwamba angekuwa na mwana na “atamwita jina lake Yesu. Yeye atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa

Aliye Juu Zaidi. Na Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake, naye atatawala juu ya nyumba ya Yakobo milele, na ufalme wake hautakuwa na mwisho.

Mika 5:2"Lakini wewe, Bethlehemu Efratha, uliye mdogo sana kuwa miongoni mwa jamaa za Yuda, kwako atanitokea mtu atakayekuwa mtawala katika Israeli, ambaye kutokea kwake ni tangu zamani za kale, tangu zamani za kale."

Mathayo 2:1-6"Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethlehemu ya Yudea, wakati wa mfalme Herode... Mfalme Herode ... akawaita pamoja makuhani wakuu wote wa watu na walimu wa sheria, akawauliza ni wapi Masiya atazaliwa. "Katika Bethlehemu ya Yudea," wakajibu.

Zekaria 9:9"Furahi sana, Ee binti Sayuni! Piga kelele, Ee binti Yerusalemu! Tazama, mfalme wako anakuja kwako; ndiye mwenye haki, mwenye wokovu, ni mnyenyekevu, amepanda punda, juu ya mwana-punda, mtoto wa punda."

Mathayo 21:6-7"Wanafunzi wakaenda, wakafanya kama Yesu alivyowaagiza, wakamleta punda na mwana-punda, wakaweka mavazi yao juu yao; naye akaketi juu yake."

Isaya 53:5"Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu; adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake; na kwa kupigwa kwake sisi tumepona."

Mathayo 27:26"Ndipo akawafungulia Baraba; lakini Yesu alimpiga mijeledi, akamtoa ili asulibiwe."

Isaya 53:7"Alionewa, aliteswa, lakini hakufungua kinywa chake; kama mwana-kondoo apelekwaye machinjoni, na kama vile kondoo anyamazavyo mbele ya wakata manyoya yake, vivyo hivyo hakufungua kinywa chake."

Mathayo 27:12-14"Yesu alipokuwa akishutumiwa na makuhani wakuu na wazee, hakujibu neno. Pilato akamwuliza, "Je, husikii mashtaka mangapi wanayoleta juu yako?" Lakini Yesu hakujibu hata kidogo, hata gavana akashangaa sana."

Isaya 53:9"Wakamfanyia kaburi pamoja na waovu, na pamoja na tajiri katika kufa kwake, ijapokuwa hakutenda jeuri, wala hapakuwa na hila kinywani mwake."

Mathayo 27:57-60"Baadaye jioni hiyohiyo, tajiri mmoja alifika kutoka Arimathaya. Jina lake lilikuwa Yosefu, na alikuwa amekuwa mfuasi wa Yesu. Akamwendea Pilato akaomba apewe mwili wa Yesu, naye Pilato akaamuru ufanyike. Kwa hiyo, Yosefu akauchukua mwili huo na kuufunga kwa sanda safi ya kitani. Kisha akaiweka katika kaburi lake jipya alilokuwa amechonga kwenye mwamba. Baada ya kuvingirisha jiwe kubwa kwenye mlango wa kaburi, akaondoka."

1. Mungu alimwahidi Abram kuwamba watu wote duniani wangebarikiwa kupitia yeye.
Kweli ____ Uongo ____

2. Kwa sababu ya uovu, Mungu
 - a. ___ aliwaondoa Adamu na Hawa kutoka katika paradiso yao
 - b. ___ aliwaangamiza watu wote isipokuwa Nuhu na familia yake kwa maji
 - c. ___ Kuharibiwa kwa moto Sodoma
 - d. ___ haikuwa uovu
3. Kitendo kulingana na nilichofikiria badala ya ukweli husababisha lundo la shida.
Kweli ___ Uongo ___
4. Agano lililotolewa na Mungu kupitia Musa lilitoa ondoleo la dhambi
Kweli ___ Uongo ___
5. Unabii kuhusu Masihi haukutimia kamwe.
Kweli ___ Uongo ___

Sura ya 3.

Kristo - Ahadi ya Mungu.

Tangu Adamu na Hawa wafanye dhambi, ambayo ilisababisha kuanguka kwao kutoka kwa uhusiano mkamilifu pamoja na Mungu, mwanadamu amehitaji kupatanishwa na Mungu. Alihitaji kuoshwa dhambi zake na kuondolewa hatia yake. Kwa wakati mkamilifu tu na kwa utendaji wa Roho Mtakatifu, Mungu alifanyika mwili ili kukaa kati ya wanadamu. Roho Mtakatifu alifanya muujiza kumruhusu Mariamu kupata mimba bila mahusiano ya kingono na mwanamume. Malaika Gabrieli alimtangazia Mariamu na baadaye malaika akamtangazia Yosefu jinsi Mungu angewatumia kumleta Masihi, mtiwa-mafuta wa Mungu duniani ili kuwaokoa wanadamu kutoka katika dhambi zao. Wote wawili walikuwa tayari kuwa watumishi wa Mungu bila kujali jinsi watu wangepatendea wao na mwana wao Yesu au wangesema nini kuwahusu. Walitaka tu kutii na kutumiwa na Mungu.

“Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Alikuwa pamoja na Mungu hapo mwanzo. Kwa yeye vitu vyote viliumbwa; pasipo yeye hakikufanyika chochote kilichofanyika. Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima, nao ule uzima ulikuwa nuru ya watu. Nuru yang'aa gizani, lakini giza halikuielewa. Akaja mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu; jina lake alitwa Yohana. Yeye alikuja kuwa shahidi ili aishuhudie nuru hiyo, ili kwa yeye watu wote wapate kuamini. Yeye mwenyewe hakuwa ile nuru; alikuja tu kama shahidi wa ile nuru. Nuru ya kweli itiayo nuru kila mtu, ilikuwa ikija katika ulimwengu. Alikuwako ulimwenguni, na ingawa ulimwengu uliumbwa kupitia yeye, ulimwengu haukumtambua. ... Naye

Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu. Nasi tumeuona utukufu wake, utukufu wake yeye pekee aliyetoka kwa Baba, amejaa neema na kweli."(Yohana 1:1-10, 14)

Yohana alihubiri ubatizo wa toba na ikasemekana Yuda wote walikuja kwa Yohana ili abatizwe. (ubatizo, neno la Kigiriki linalomaanisha kuzamishwa). "Basi baadhi ya Mafarisayo waliotumwa na Yesu wakamwuliza, Mbona basi wabatiza, ikiwa wewe si Kristo, wala Eliya, wala yule nabii? Yohana akajibu, 'Mimi nabatiza kwa maji, lakini kati yenu amesimama msiyemjua. Yeye ndiye ajaye baada yangu, ambaye mimi sistahili kuilegeza kamba za viatu vyake.'"

"Yesu alitoka Galilaya mpaka Yordani ili abatizwe na Yohana. Lakini Yohana alijaribu kumzuia akisema, Mimi nahitaji kubatizwa na wewe, nawe waja kwangu? Yesu akajibu, "Acha iwe hivi sasa; yatupasa sisi kufanya hivi ili kutimiza haki yote. Ndipo Yohana akakubali." Yesu alipokwisha kubatizwa, mara akapanda kutoka majini; na tazama, mbingu zikamfunukia, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa, akija juu yake; na tazama, sauti kutoka mbinguni ikisema, Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye.(Mathayo 3:13-17).

Maoni:Hii ilithibitisha kile Yohana alikuwa amesema kabla ya Yesu kuja kuwa ubatizo "Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu!"

Kufuatia ubatizo wake "Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, aliongozwa na Roho mpaka jangwani, ambako kwa muda wa siku arobaini alijaribiwa na Ibilisi. Siku zile hakula kitu, na mwisho wao akaona njaa. (Luka 4:1-2) Kisha Ibilisi akamjaribu katika mambo yote kama sisi tujaribiwavyo.

- Tamaa ya chakula - tamaa ya mwili;
- Tamaa ya madaraka - fahari ya maisha,
- Tamaa ya vitu - tamaa ya jicho.

Yesu alikabili kila jaribu na jaribu bila kuacha kusema "imeandikwa." Kisha shetani aliondoka kwa wakati ufao zaidi.

Yesu aliondoka eneo alilojaribiwa na "akarudi kwa nguvu za Roho mpaka Galilaya, na habari zake zikaenea katika sehemu zote za mashambani. Alifundisha katika masunagogi yao, na kila mtu alimsifu. Akaenda Nazareti, mahali alipolelewa, na siku ya sabato akaingia katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi yake. Naye akasimama kusoma. Akakabidhiwa kitabu cha kukunjwa cha nabii Isaya. Akaifungua, akakuta mahali palipoandikwa:

'Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa uhuru wao, na vipofu kupata kuona tena, kuwafungua walioonewa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.

"Kisha akakikunja kile kitabu, akamrudishia mtumishi, akaketi. Macho ya watu wote waliokuwa katika sinagogi yakamkazia macho, akaanza kuwaambia, "Leo Maandiko haya yametimia

masikioni mwenu." Wote walimsema vyema na walishangazwa na maneno ya neema yaliyotoka midomoni mwake. 'Je, huyu si mwana wa Yusufu?' waliuliza. ... (Aliendelea kusema nao na) watu wote katika sinagogi walikasirika waliposikia hayo. Wakasimama, wakamtoa nje ya mji, wakampeleka mpaka ukingo wa kilima ambacho mji huo umejengwa, ili wamtupe chini kwenye jabali. Lakini alipita katikati ya umati na kuendelea na safari yake."(Luka 4:14-22, 29-30).

Baada ya mazungumzo mafupi na mwanamke Msamaria aliyekuja kuteka maji kwenye kisima cha Yakobo, mwanamke huyo alimwambia Yesu "Najua ya kuwa Masihi" (aitwaye Kristo) "anakuja. Atakapokuja, atatufafanulia mambo yote." Kisha Yesu akasema, "Mimi ninayesema nawe ndiye.(Yohana 4:7-26).

Kwa wakati ufaao, Yesu angeanza kuwathibitishia wote kwamba Yeye alikuwa Mungu ambaye alikuja duniani kuishi kati ya wanadamu akiwa dhabihu kamilifu kwa ajili ya dhambi za wanadamu. Alifanya hivi kwa maisha makamilifu Aliyoishi, na miujiza Aliyofanya waziwazi mbele ya umati mkubwa.

Yesu hakupokea mafunzo yoyote rasmi katika shule za marabi. Hata hivyo, watu walitambua kwamba alizungumza kwa mamlaka, si kama viongozi wengine wa kidini; marabi, makuhani, Mafarisayo, na Waandishi. Kwa hawa "watu wenye elimu" Yesu alielekezwa sana katika matamshi Yake akiwaita wanafiki, na viongozi vipofu kwani mioyo, akili, na mitazamo yao, walikuwa na kiburi, kiburi, majivuno, wivu, na tayari kuacha chochote ili kudumisha nafasi yao katika jamii. Hata walisema kwamba miujiza yake mingi ilitokana na Ibilisi badala ya kumtukuza Mungu.

Mara moja alisimamisha msafara wa mazishi ili kumfufua mtoto wa pekee wa mjane. Aliponya watu ambao walikuwa vipofu au vilema maisha yao yote, ambayo kila mtu katika mji alijua. Mwishowe, alienda kwenye kaburi, akafungua kaburi, na kufufua mwili ambao tayari ulikuwa umeoza. Kauli hizi zote na miujiza ilitibitisha kwa watu waaminifu na wanyofu kwamba Yesu alikuwa Mwana wa Mungu. Waliamini.

"Lile lililokuwako tangu mwanzo, Kristo, tulilolisikia, tuliloliona kwa macho yetu, tulilolitazama na mikono yetu kuligusa, ndilo tunalihubiri Neno la uzima. Maisha yalionekana; sisi tumeuona na kuushuhudia, nasi tunawatangazia ninyi uzima wa milele, uliokuwa kwa Baba na kututokea."(1 Yohana 1:1-2).

Ni katika Kristo tunapatanishwa na Mungu kwa maana "Yesu akajibu, Mimi ndimi njia na kweli na uzima. mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya mimi." (Yohana 14:6).

Kwa hiyo, Kristo lazima awe Habari Njema.

Kabla ya ujumbe wa "Habari Njema" kupatikana, upatanisho wa dhambi ulikuwa muhimu. Yesu, ambaye aliishi maisha yasiyo na dhambi, angetoa uhai wake kwa hiari kuwa "dhabihu ya damu"

iliyohitajiwa. Kwa hiyo, Habari Njema ya Yesu inampa mwanadamu chaguo la kukubali au kukataa toleo la Mungu la msamaha na wokovu.

“Alipomaliza kuomba, Yesu aliondoka pamoja na wanafunzi wake na kuvuka Bonde la Kidroni. ng'ambo ya pili palikuwa na shamba la mizeituni, naye akaingia humo pamoja na wanafunzi wake. Basi Yuda, ambaye ndiye aliyemsaliti, alipajua mahali hapo, kwa sababu Yesu alikuwa amekutana huko mara nyingi na wanafunzi wake. Basi, Yuda akafika kwenye shamba, akiongoza kikosi cha askari na baadhi ya maafisa kutoka kwa wakuu wa makuhani na Mafarisayo. Walikuwa wamebeba minge, taa na silaha. Yesu akijua yote yatakayompata, akatoka nje, akawauliza, Mnataka nani? Wakamjibu, Yesu wa Nazareti. 'Mimi ndiye' Yesu alisema. ... Kisha kikosi cha askari pamoja na jemadari wake na maafisa wa Kiyahudi wakamkamata Yesu. Wakamfunga, wakampeleka kwanza kwa Anasi, baba mkwe wa Kayafa, kuhani mkuu mwaka huo. ... Wakati huo kuhani mkuu alimwuliza Yesu kuhusu wanafunzi wake na mafundisho yake. 'Nimesema kwa ulimwengu waziwazi,' Yesu akajibu. Sikuzote nilifundisha katika masunagogi au Hekaluni, mahali ambapo Wayahudi wote hukusanyika. Sikusema chochote kwa siri. Kwanini uniulize? Waulize walionisikia. Hakika wao wanajua niliyoyasema. Yesu aliposema hivyo, mmoja wa maafisa waliokuwa karibu akampiga usoni. 'Je, hivi ndivyo unavyomjibu kuhani mkuu?' alidai. 'Ikiwa nimesema jambo baya,' Yesu akajibu, 'shuhudie lililo baya. Lakini ikiwa nilisema kweli, kwa nini umenipiga?' Kisha Anasi akampeleka, akiwa bado amefungwa, kwa Kayafa kuhani mkuu. ... Kisha Wayahudi wakamchukua Yesu kutoka kwa Kayafa hadi kwenye jumba la liwali wa Kirumi. ... Kisha Pilato akarudi ndani ya ikulu, akamwita Yesu na kumwuliza, 'Je, wewe ni mfalme wa Wayahudi?' ... 'Je, hilo ni wazo lako mwenyewe' Yesu aliuliza, 'au wengine walizungumza na wewe kunihusu mimi?' 'Je, mimi ni Myahudi?' Pilato akajibu. 'Watu wako na makuhani wako wakuu ndio waliokutia mikononi mwangu. Umefanya nini?' Yesu alisema, 'Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Kama ingekuwa hivyo, watumishi wangu wangepigana ili kuzuia kukamatwa kwangu na Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu unatoka mahali pengine.' 'Wewe ni mfalme basi!' Alisema Pilato. Yesu akajibu, 'Umesema kweli kwamba mimi ni mfalme. Kwa kweli, kwa sababu hii mimi nilizaliwa, na kwa ajili ya hii nilikuja ulimwenguni, ili nishuhudie ukweli. Kila mtu aliye upande wa ukweli hunisikiliza.'”(Yohana 18:1-5, 12-13, 19-24, 28, 33-37).

Pilato akawaendea tena Wayahudi nje, akasema, “Sioni sababu ya kumshtaki. ... Je! mnataka nimwachilie ‘mfalme wa Wayahudi’? Walipiga kelele, 'Hapana, si yeye!' ... Ndipo Pilato akamchukua Yesu na kuamuru apigwe mijeledi. Askari wakasokota taji ya miiba na kumvika kichwani.” (Yohana 18:38-19:2).

Maoni ya Mkusanyaji:Maandalizi ya kupigwa (kupigwa) yalifanywa wakati Mfungwa alipovuliwa nguo Zake na mikono Yake kufungwa kwenye nguzo juu ya kichwa Chake. Inatia shaka kwamba Warumi wangepanya jaribio lolote la kufuata sheria ya Kiyahudi katika suala hili, lakini Wayahudi walikuwa na sheria ya kale iliyokatiza zaidi ya viboko arobaini. Maliza Maoni.

“Mwishowe Pilato akamtia mikononi mwao ili asulubiwe. Kwa hiyo, askari wakamchukua Yesu. Akiwa amejitwika msalaba wake mwenyewe, akatoka mpaka mahali pa Fuvu la Kichwa (panapo kwa Kiebrania Golgotha). Hapa walimsulubisha, na pamoja naye wengine wawili - mmoja upande huu na Yesu katikati. Pilato alitayarisha ilani na kuifunga msalabani. Ilikuwa imeandikwa: YESU WA NAZARETI, MFALME WA WAYAHUDI. Wayahudi wengi walisoma maandishi hayo, kwa maana mahali pale aliposulubishwa Yesu palikuwa karibu na mji, na alama hiyo ilikuwa imeandikwa kwa Kiaramu, Kilatini na Kigiriki. Makuhani wakuu wa Wayahudi walimpinga Pilato wakisema, ‘Usiandike ‘Mfalme wa Wayahudi,’ bali kwamba mtu huyu alidai kuwa mfalme wa Wayahudi. Pilato akajibu, Nilichoandika, nimeandika.” (Yohana 19:16-22).

“Tangu saa sita hadi saa tisa giza likaingia katika nchi yote. Yapata saa tisa Yesu akalia kwa sauti kuu, Eloi, Eloi, lama sabakthani? - Maana yake, 'Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?' ... Yesu alipolia tena kwa sauti kuu, akaitoa roho yake. Wakati huo pazia la Hekalu likapasuka vipande viwili kutoka juu hadi chini. Nchi ikatikisika na miamba ikapasuka. Makaburi yakafunguka na miili ya watakatifu wengi waliokufa ikafufuliwa. Walitoka makaburini, na baada ya Yesu kufufuka wakaenda katika mji mtakatifu na kuwatokea watu wengi. Jemadari na wale waliokuwa pamoja naye wakimlinda Yesu walipoona tetemeko la ardhi na yote yaliyotukia, wakaogopa sana, wakasema, ‘Hakika alikuwa Mwana wa Mungu.’” (Mathayo 27:45-46, 50-54).

Maoni ya Mkusanyaji:Yohana anaongeza “Baadaye, akijua ya kuwa yote yalikuwa yametimia, na ili Maandiko Matakatifu yatimie, Yesu alisema, Naona kiu. Kulikuwa na mtungi wa siki ndani yake, wakaichovya sifongo ndani yake, wakaiweka sifongo hiyo juu ya shina la hisopo, wakamwinua Yesu mdomoni. Alipokwisha kuinywa, Yesu alisema, 'Imekwisha.' Ndipo akainama kichwa, akaitoa roho yake.” (Yohana 19:28-30). Maliza Maoni.

Maoni ya Mkusanyaji ::Pazia lililotenganisha Mahali Patakatifu na Patakatifu Zaidi - ambapo uwepo wa Mungu ulikuwa kabla ya utumwa wa Babeli - lilipasuka kutoka juu hadi chini kuruhusu kila Myahudi kuona na kupata patakatifu pa Patakatifu. Ni muhimu kwamba pazia lilipasuka kutoka juu kuashiria kutofanywa na mwanadamu. Maliza Maoni.

. Maoni ya Mkusanyaji:*“Lakini sasa katika Kristo Yesu, ninyi nyote mlio wasio Wayahudi, mliokuwa mbali hapo kwanza mmekuwa karibu kwa damu yake Kristo. Kwa maana yeye mwenyewe ndiye amani yetu, aliyewafanya hao wawili kuwa wamoja, akakibomoa kizingiti, ukuta wa uadui uliogawanyika, kwa kuibatilisha sheria katika mwili wake, pamoja na amri na maagizo yake.” (Waefeso 2:13-15). Maliza Maoni*

“Kwa sababu Wayahudi hawakutaka miili iachwe juu ya misalaba siku ya Sabato, walimwomba Pilato avunje miguu na miili hiyo ishushwe. Basi, askari walikuja na kuivunja miguu ya mtu wa kwanza aliyesulubiwa pamoja na Yesu, na kisha ile ya yule mwingine. Lakini walipofika kwa Yesu na kukuta amekwisha kufa, hawakumvunja miguu. Badala yake, askari mmoja alimchoma Yesu ubavuni kwa mkuki, na kutokeza mtiririko wa damu na maji ghafula. Mtu aliyeona ametoa

ushuhuda, na ushuhuda wake ni kweli. Yeye anajua kwamba anasema ukweli, na anashuhudia ili nanyi mpate kuamini. Mambo hayo yalitukia ili andiko litimie: 'Hakuna mfupa wake mmoja utakaovunjwa,' na, kama andiko lingine linavyosema, 'Watamtazama yule waliyemchoma.'" (Yohana 19:31-37).

"Baadaye Yosefu wa Arimathaya alimwomba Pilato mwili wa Yesu. Sasa Yosefu alikuwa mfuasi wa Yesu, lakini kwa siri kwa sababu aliwaogopa Wayahudi. Kwa ruhusa ya Pilato, akaenda akauchukua ule mwili. Aliandamana na Nikodemo, mwanamume ambaye hapo awali alimtembelea Yesu usiku. Nikodemo alileta mchanganyiko wa manemane na udi kiasi cha ratili sabini na tano. Wakauchukua mwili wa Yesu, wakaufunga pamoja na yale manukato katika sanda za kitani. Hii ilikuwa kwa mujibu wa desturi za mazishi za Wayahudi. Mahali pale aliposulubiwa Yesu, palikuwa na bustani, na katika bustani hiyo palikuwa na kaburi jipya, ambalo halikuwa ametiwa mtu yeyote ndani yake. ... Akavingirisha jiwe kubwa mbele ya mlango wa kaburi, akaenda zake."(Yohana 19:38-42; Mathayo 27:60).

"Siku ya Sabato ilipokwisha, Maria Magdalene, Mariamu mama yake Yakobo, na Salome walinunua manukato ili waende kuupaka mwili wa Yesu. Asubuhi na mapema siku ya kwanza ya juma, jua lilipochomoza tu, walikuwa wakienda kaburini, wakaulizana, Ni nani atakayelivingirishia lile jiwe mlangoni pa kaburi? Lakini walipotazama, waliona kwamba lile jiwe lilikuwa kubwa sana limeondolewa. Walipoingia kaburini, walimwona kijana mmoja aliyevaa vazi jeupe ameketi upande wa kulia, wakashtuka. 'Usiogope,' alisema. 'Mnamtafuta Yesu Mnazareti, aliyesulubiwa. Amefufuka! Hayupo hapa. Tazama mahali walipomlaza. Lakini enendeni mkawaambie wanafunzi wake na Petro, 'Yeye anawatangulia kwenda Galilaya. Huko mtamwona kama alivyowaambia.' Wakitetemeka na kufadhaika, wale wanawake wakatoka na kukimbia kutoka kaburini. Hawakumwambia mtu yeyote chochote, kwa sababu waliogopa. (Marko 16:1-8)

Maoni ya Mkusanyaji:Mathayo alisema kulikuwa na tetemeko kubwa la ardhi, kwa maana malaika wa Bwana alishuka kutoka mbinguni na, akienda kwenye kaburi, akavingirisha lile jiwe na kukaa juu yake. (Mathayo 28:3). Maliza Maoni.

"Lakini Mariamu akasimama nje ya kaburi akilia. Alipokuwa akilia, akainama kuchungulia kaburini, akaona malaika wawili waliovaa mavazi meupe wameketi pale mwili wa Yesu ulipokuwa, mmoja kichwani na mwingine miguuni. Wakamwuliza, 'Mama, kwa nini unalia?' Akasema: Wamemuondoa Mola wangu Mlezi, na sijui wamemuweka wapi. Ndipo alipogeuka, akamwona Yesu amesimama, lakini hakutambua ya kuwa ni Yesu. 'Mwanamke,' alisema, 'mbona unalia? Unamtafuta nani?' Akidhani ni mtunza bustani, akasema, 'Bwana, ikiwa umemchukua, niambie ulipomweka, nami nitamchukua.' Yesu akamwambia, Mariamu. Alimgeukia na kuita kwa Kiaramu, 'Raboni!' maana Mwalimu). Yesu alisema, 'Usinishike, kwa maana bado sijarudi kwa Baba. Badala yake nenda kwa ndugu zangu (ndugu) uwaambie, 'Ninarudi kwa Baba yangu na

Baba yenu, kwa Mungu wangu na Mungu wenu.' Maria Magdalene aliwaendea wanafunzi na habari: 'Nimemwona Bwana!' Naye akawaambia ya kwamba amemwambia hayo.(Yohana 20:11-18).

"Ikawa jioni ya siku ile ya kwanza ya juma, wanafunzi walipokuwa pamoja, na milango imefungwa kwa hofu ya Wayahudi, Yesu akaja akasimama kati yao, akasema, Amani iwe kwenu! Baada ya kusema hayo, akawaonyesha mikono yake na ubavu wake. Wanafunzi walifurahi sana walipomwona Bwana. Tena, Yesu akasema, 'Amani iwe nanyi! Kama vile Baba alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi.' Naye akawavuvia, akasema, Pokeeni Roho Mtakatifu. Mkimsamehe mtu dhambi zake, amesamehewa; msipowasamehe, hawatasamehewa.'" (Yohana 20:19-23).

Kristo, "Mwana wa Mungu Aliye Hai" (Mathayo 16:15, 16) aliwaambia wanafunzi Wake kwamba Yeye angeumba kikundi cha "watu walioitwa" (kanisa) ambao Mungu angeweka katika Ufalme ambao ungekuja kwa nguvu wakati wa uhai wa baadhi ya waliopo.

Alionyesha wazi zaidi wakati Ufalme Wake ungekuja wakati "alipowaambia, 'Kweli nawaambieni, baadhi ya watu wanaosimama hapa hawataonja kifo kabla ya kuuona ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu.'" (Marko 9:1) Wakati huo huo, alizungumza waziwazi zaidi kuhusu wakati ambapo Ufalme wake ungekuja.

Maoni ya Mkusanyaji:Kwa hiyo, tunaona Kristo angekuwa anaanzisha kanisa lake wakati wa maisha ya baadhi ya wasikilizaji wake. Maliza Maoni.

Muda mfupi baada ya Yesu kumwambia Yuda kwamba angemsaliti, alisema, "Ninyi ndio mliosimama pamoja nami katika majaribu yangu. Nami nawapeni ufalme, kama vile Baba yangu alivyonikabidhi mimi, ili mpate kula na kunywa mezani pangu katika ufalme wangu, na kuketi juu ya viti vya enzi, mkiwahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli.'" (Luka 22:28-30) Wakati huo huo, Yesu Kristo aliweka ufalme wake juu ya kiti cha enzi cha Mungu.

Maoni:Wengine wanaamini kwamba mitume waliwekwa katika kanisa la Kristo wakati huu alipowateua Ufalme wake.

Alipokuwa tayari kurudi kwa Mungu, Baba, "Yesu akaja kwao, akasema, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu, na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi. Hakika mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari." (Mathayo 28:18-20).

"Akawaambia, 'Nendeni ulimwenguni mwote mkaihubiri habari njema kwa viumbe vyote. Yeyote anayeamini na kubatizwa ataokolewa, lakini asiyeamini atahukumiwa.'" (Marko 16:15-17).

"Katika kitabu changu cha kwanza, Theofilo, niliandika juu ya mambo yote ambayo Yesu alianza kufanya na kufundisha mpaka siku ile alipochukuliwa juu mbinguni, baada ya kutoa maagizo kwa njia ya Roho Mtakatifu kwa mitume aliowachagua. Baada ya kuteseka kwake, alijionyesha kwa

wanaume hao na kutoa uthibitisho mwingi wenye kusadikisha kwamba alikuwa hai. Aliwatokea kwa muda wa siku arobaini na akazungumza juu ya ufalme wa Mungu. Pindi moja, alipokuwa akila pamoja nao, aliwaamuru hivi: 'Msiondoke Yerusalemu bali mngoje ile zawadi ambayo Baba yangu aliahidi, ambayo mmenisikia nikisema juu yake. Kwa maana Yohana alibatiza kwa maji, lakini baada ya siku chache ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu. Basi, walipokutana pamoja, wakamwuliza, 'Bwana, wakati huu utawarudishia Israeli ufalme?'"

"Akawaambia: 'Si kazi yenu kujua nyakati wala tarehe ambazo Baba ameweka kwa mamlaka yake mwenyewe. Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. Baada ya kusema hayo, akachukuliwa juu mbele ya macho yao, na wingu likamficha wasimwone."

"Wakatazama juu mbinguni alipokuwa akienda, mara watu wawili waliovaa mavazi meupe wakasimama karibu nao. Wakasema, Enyi watu wa Galilaya, mbona mmesimama hapa mkitazama angani? Yesu huyu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda mbinguni, atarudi jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni.' Kisha wakarudi Yerusalemu kutoka kwenye mlima uitwao Mlima wa Mizeituni, mwendo wa siku ya Sabato kutoka mjini. Walipofika, walipanda ghorofani hadi kwenye chumba walichokuwa wakiishi. Waliokuwepo ni Petro, Yohana, Yakobo na Andrea; Filipo na Tomaso, Bartholomayo na Mathayo; Yakobo mwana wa Alfayo na Simoni Zelote na Yuda mwana wa Yakobo. Wote walikusanyika pamoja katika kusali, pamoja na wale wanawake, na Mariamu mama yake Yesu, na ndugu zake." (Matendo 1:1-14).

Maoni ya Mkusanyaji: Kwa mara ya kwanza baada ya dhambi ya Adamu na Hawa, hivi karibuni mwanadamu angefunguliwa njia ya kupatanishwa na Mungu. Maliza Maoni.

Ingawa Yesu anafunuliwa katika Biblia, kuna uthibitisho mwingi nje ya Biblia unaothibitisha kwamba Yesu ni mtu wa kihistoria, kama vile Biblia inavyomwonyesha. Maandishi hayo ya nje ya wanahistoria wa kale yanathibitisha yale ambayo Biblia husema kumhusu na yanatoka kwa Edward C. Wharton katika kitabu chake "Christianity: A Clear Case of History."

Thallus, mwanahistoria mzaliwa wa Msamaria ambaye aliishi na kufanya kazi huko Roma yapata mwaka wa 52 BK, alinukuliwa na Julius Africanus, mwanakronografia Mkristo wa mwishoni mwa karne ya pili. Thallus, katika kitabu cha tatu cha historia yake, anafafanua giza hili kama kupatwa kwa jua. Nguvu ya kurejelea Thallus ni kwamba hali za kifo cha Yesu zilijulikana na kujadiliwa katika Jiji la Imperial mapema katikati ya karne ya kwanza. Ukweli wa kusulubishwa kwa Yesu lazima uwe ulikuwa unajulikana sana kufikia wakati huo, kwa kiwango ambacho makafiri kama Thallus walifikiri ni muhimu kuelezea suala la giza kama jambo la asili. ... Kwa kushangaza, jitihada za Thallus zimegeuzwa kuwa mkondo mkuu wa uthibitisho wa kihistoria kwa Yesu na kwa ajili ya kutegemewa kwa maelezo ya Marko kuhusu giza wakati wa kifo chake ambayo yanasema "Saa sita giza likawa juu ya nchi yote hata saa tisa." (Marko 15:33).

Mara bar-Serapion

Hati katika Jumba la Makumbusho la Uingereza huhifadhi maandishi ya barua iliyotumwa kwa mwanawe na Mwasiria aitwaye Mara Bar-Serapion, ambamo yeye, akizungumza juu ya Yesu alisema, wala Mfalme mwenye hekima hakufa kwa wema; aliishi katika mafundisho ambayo alikuwa ametoa.

Cornelius Tacitus

Mwanahistoria wa Kirumi aliyeishi karibu mwaka wa 50 BK hadi 100 BK aliandika kuhusu moto wa Nero. "Kwa hiyo, ili kuondoa ripoti hiyo, Nero alifunga hatia hiyo na kuwatesa sana kundi lililochukiwa kwa ajili ya machukizo yao, lililoitwa Wakristo na watu wengi. Christus, ambaye jina hilo lilitoka kwake, alikabiliwa na adhabu kali sana wakati wa utawala wa Tiberio mikononi mwa mmoja wa watawala wetu, Pontio Pilato."

Plinius Secundus

Gavana wa Kirumi katika mwaka wa 112 BK aliandika Mtawala Trajan "Wao (Wakristo) walikuwa na desturi ya kukutana siku fulani maalum kabla ya nuru, walipomwambia Kristo wimbo wa taifa kama Mungu na kujifunga wenyewe kwa kiapo cha kutofanya tendo lolote baya ... na baada ya hapo ilikuwa ni desturi yao kutengana, na kisha kukutana tena ili kula chakula cha kawaida, bali chakula cha kawaida."

Seutonius

Mchambuzi na afisa wa mahakama ya Imperial House wakati wa utawala wa Hadrian aliandika kuhusu AD 120 katika Life of Claudius. "Wayahudi walipokuwa wakifanya fujo kwa ushawishi wa Kristo, Klaudio akawafukuza kutoka Rumi.

Josephus alikuwa mwanahistoria Mromano-Myahudi wa karne ya kwanza ambaye alizaliwa Yerusalemu—wakati huo sehemu ya Yudea ya Kirumi—mwaka wa 33 BK. Josephus ana jambo la kupendeza. "Na wakati huo akainuka Yesu, mtu mwenye akili, kama tukimwita mtu; kwa maana alikuwa mtendaji wa ajabu, mwalimu wa watu waipokeao kweli kwa furaha. Akawashinda Wayahudi wengi na Wayunani wengi pia. Mtu huyu alikuwa ndiye Masihi. Na Pilato alipokwisha kumhukumu apigwe msalabani kwa kushawishiwa na viongozi wetu, wale waliompenda tangu siku ya kwanza hakutokea tena nabii tangu siku ya tatu hakutokea tena. alikuwa ametabiri na kusema mambo mengine mengi ya ajabu juu yake na hata sasa jamii ya Wakristo, walioitwa kwa jina lake, bado haijafa.

Nukuu ifuatayo kutoka kwa FF Bruce inafupisha hili kwa uwazi sana. "Chochote kingine kinachoweza kuzingatiwa juu ya ushahidi kutoka kwa maandishi wa mapema wa Kiyahudi na Wasio Wayahudi ... angalau inathibitisha, kwa wale wanaokataa ushuhuda wa maandishi ya Kikristo, tabia ya kihistoria ya Yesu mwenyewe. Waandishi wengine wanaweza kuchezea dhana

ya 'hadithi ya Kristo,' lakini hawafanyi hivyo kwa misingi ya ushahidi wa kihistoria. Historia ya Kristo ni ya kihemko (hii ni dhahiri kwa historia ya Julius). wanahistoria wanaoeneza nadharia za 'Hadithi ya Kristo'."

Hitimisho

Yesu wa Nazareti alikuwa Fumbo la Mungu. Kufuatia majaribu ya Yesu na Shetani, malaika huyo mwasi, Yesu alianza kutangaza ujumbe Wake wa msamaha na wokovu. Baada ya dhabihu ya upatanisho ya Yesu (kusulubiwa), kufufuka kwake, na kupaa kwake, ujumbe wake wa upatanisho ulianza kutangazwa na kutolewa kwa watu wote. Kila mtu anayeweka imani, tumaini, na utiifu kwake anapatanishwa na Muumba wao na kuwekwa katika Mwili wa Kristo, kanisa Lake.

1. Yesu alipobatizwa (kuzamishwa) na Yohana
 - a. ☐ Mbingu zilifunguka.
 - b. ☐ Roho wa Mungu alishuka juu yake.
 - c. ☐ Sauti ikasema, Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye.
 - d. ☐ Yote hapo juu
 - e. ☐ Hakuna kilichotokea, Alilowa tu
2. Ibilisi alimjaribu Yesu kwa tamaa yake
 - a. ☐ Chakula
 - b. ☐ Nguvu
 - c. ☐ Vitu vya nyenzo
3. Yesu alimwambia mwanamke Msamaria kwamba Yeye ndiye Masihi
Kweli ☐ Uongo ☐
4. Ni kwa njia ya Kristo mwanadamu anapatanishwa na Mungu.
Kweli ☐ Uongo ☐
5. Ni nini kilitokea wakati wa kukamatwa na kuhukumiwa kwa Yesu?
 - a. ☐ alihoji kuhusu mafundisho yake
 - b. ☐ alipigwa usoni
 - c. ☐ kufikishwa kwa Pilato kwa kesi
 - d. ☐ kupatikana hana hatia
 - e. ☐ kupigwa
 - f. ☐ alikuwa na taji ya miiba juu ya kichwa chake
 - g. ☐ alitangaza Pilato "Mfalme ikiwa Wayahudi"
 - h. ☐ Yote hapo juu

